

СЕКЦІЯ 5. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Гладкова О.В., Лукіта М.Ю.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Особливості стратегічного фінансового управління закладами охорони здоров'я в умовах невизначеності

lukmiroslava121998@gmail.com

Вступ. Останні роки ознаменувалися активним реформуванням національної системи охорони здоров'я та суттєвими змінами у світовій медичній сфері. Основні трансформації зумовлені фінансовими викликами, розширенням приватного сектору, посиленням конкуренції на ринку медичних послуг і пошуком нових шляхів підвищення ефективності функціонування закладів охорони здоров'я. Усе це створює нові виклики для медичних установ та їх керівників.

Одним із ключових викликів є стрімке зростання попиту на медичні послуги, спричинене демографічними змінами. Це вимагає не лише реструктуризації діяльності медичних установ, але й створення сучасної, більш розвиненої медичної інфраструктури. У відповідь на ці виклики стає необхідним комплексне оновлення підходів до управління медичними закладами.

Заклади охорони здоров'я функціонують у державному та приватному секторах, що ставить перед ними завдання не лише реалізації соціальної місії з покращення здоров'я населення, але й дотримання принципів економічної ефективності. В умовах сучасних викликів важливо забезпечити ефективне управління цими закладами, інтегруючи принципи стратегічного фінансового менеджменту. Це передбачає створення ефективних бізнес-моделей та їхню успішну реалізацію через стратегічне планування й управління.

Мета дослідження: розкрити теоретичні аспекти стратегічного фінансового управління закладами охорони здоров'я в умовах невизначеності та визначити їх особливості.

Матеріали та методи. У якості матеріалів дослідження були використані праці вітчизняних та іноземних вчених економістів з питань розвитку системи охорони здоров'я та формування фінансової стратегії організації. Методами дослідження виступили методи порівнянь та узагальнення, структурно-логічний метод, методи синтезу та аналізу тощо.

Отримані результати. Система охорони здоров'я України переживає значні зміни, зумовлені впровадженням нової моделі фінансування, автономізацією закладів та пошуком дієвих механізмів управління. Такі трансформації вимагають від медичних установ - як державних, так і приватних - адаптації до швидкоплинного зовнішнього середовища, на яке впливають різноманітні чинники: інституційні, правові, економічні, демографічні, технічні та технологічні.

Стратегічний менеджмент у сфері охорони здоров'я є активним та гнучким інструментом, що дозволяє ефективно адаптувати стратегічні плани організацій до змін довкілля. Для успішного подолання сучасних викликів важливо впроваджувати проактивні стратегії, які спрямовані на:

- максимізацію цінності медичних послуг для пацієнтів шляхом досягнення найкращих результатів із мінімальними витратами;
- реорганізацію управління медичними закладами, охоплюючи клінічні, адміністративні та операційні процеси.

Особливістю стратегічного управління фінансовими ресурсами медичних установ є використання системного підходу до прийняття управлінських рішень. Це означає, що стратегічні рішення повинні виконувати інтегруючу функцію, забезпечуючи баланс усіх структурних елементів організації, формуючи єдиний вектор розвитку та орієнтуючись на чітко визначені пріоритети й критерії ефективності.

Ключові завдання для впровадження системного підходу є:

- обрання перспективного шляху розвитку через аналіз альтернатив.
- розробка механізмів координації дій персоналу, спрямованих на ефективну реалізацію стратегічних планів.

Таким чином, стратегічне управління фінансовими ресурсами в охороні здоров'я спрямоване на стійкий розвиток медичних закладів, їхню адаптацію до сучасних реалій і забезпечення високої якості послуг для пацієнтів.

Відповідно до рекомендацій Всесвітньої організації охорони здоров'я,

ефективне управління фінансовими ресурсами ЗОЗ повинно забезпечувати досягнення ключових цілей системи охорони здоров'я:

- покращення стану здоров'я населення та справедливий розподіл відповідних показників;
- підвищення рівня задоволеності громадян якістю реагування системи охорони здоров'я, незалежно від медичних показників;
- забезпечення фінансової справедливості до фінансування системи охорони здоров'я;
- максимізація загальної ефективності системи, що передбачає досягнення вищезазначених цілей з урахуванням наявних ресурсів.

Для реалізації цих цілей ВООЗ пропонує зосередитися на низці допоміжних завдань, які сприяють підвищенню ефективності роботи системи охорони здоров'я. По-перше, завдання, що узгоджені із загальними цілями системи: забезпечення фінансового захисту населення від ризиків, пов'язаних із витратами на медичну допомогу; справедливий розподіл фінансового навантаження, що виникає під час фінансування системи охорони здоров'я. По-друге, завдання, що підтримують досягнення загальних цілей: рівномірний доступ до медичних послуг, орієнтований на потреби населення; підвищення прозорості та підзвітності системи охорони здоров'я перед суспільством; покращення якості надання медичних послуг та їхньої загальної ефективності; раціоналізація управління фінансовими ресурсами для забезпечення стабільності й розвитку.

Висновки. Стратегічне фінансове управління є основоположним елементом загальної системи управління закладами охорони здоров'я. Воно забезпечує можливість комплексного впливу на ключові фактори, які визначають успішність діяльності ЗОЗ. Ретельно розроблена фінансова стратегія сприяє збільшенню доступності медичних послуг, підвищенню якості наданої медичної допомоги, модернізації матеріально-технічної бази закладів. Таким чином, стратегічне фінансове управління є необхідною умовою для забезпечення сталого розвитку медичних установ та підвищення рівня охорони здоров'я в Україні.